

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 568/2528

นาง ประนอมศรี หาญยุทธโจทก์ บริษัท ต้นก่อหลวง จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 852, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.พ.พ. มาตรา 150, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 37, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ให้ใช้เงินตามเช็ค โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญา ประนีประนอมยอมความ และศาลพิพากษาทายอมแล้ว ผลของการประนีประนอมยอมความ ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายที่ได้สละนั้นระงับสิ้นไป ทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงใน สัญญานั้นว่าเป็นของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 852 โจทก์คงมี สิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลย จะไม่ชำระหนี้ตามสัญญาดังกล่าวโจทก์ก็ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้รับผิดชอบในมูลหนี้ตามเช็คได้อีก ดังนั้น หนี้ตามเช็คจึงเป็นอันระงับสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอัน เลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของ โจทก์ในการนำคดีมาฟ้องย่อมระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 ใน สัญญาประนีประนอมยอมความระบุเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า การยอมความในคดีแพ่งไม่ถือว่าเป็นการ ยอมความในคดีอาญา ข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อกฎหมายโดยขัดแจ้งจึงตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 150 แต่ข้อตกลงนั้นสามารถแยกออกต่างหากจาก ข้อตกลงอื่น ๆ ได้หาทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งตกเป็นโมฆะทั้งหมดไม่(คำสั่ง ศาลฎีกา)คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นรวมพิจารณาพิพากษาร่วมกัน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องทั้งสองสำนวนว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คโดยเจตนาไม่ให้มีการใช้ เงินตามเช็ค ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83, 91 และนับโทษจำเลยทั้งสองติดต่อกันศาลชั้นต้น ได้ไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องทั้งสองสำนวนจำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 เป็นความผิดหลายกรรมเรียงกระทง ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91 รวม 10 กระทง ปรับจำเลยที่ 1 กระทงละ 20,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 กระทงละ 3 เดือน รวมปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 200,000 บาท และจำคุก จำเลยที่ 2 มีกำหนด 2 ปี 6 เดือน จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 100,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี 3 เดือน หากจำเลยที่ 2 ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 29, 30 จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ทั้งสองสำนวน

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ปรับจำเลยที่ 1 ในกระทงที่ 1, 3, 6, 7, 8 และ 9 กระทงละ 2,000 บาท รวมโทษ 10 กระทง เป็นปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 92,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 ในกระทงที่ 1, 3, 6, 7, 8 และ 9 กระทงละ 1 เดือน รวมโทษ 10 กระทง เป็นจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี 6 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 46,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 9 เดือน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยทั้งสองฎีกาทั้งสองสำนวนโดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อใน คำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองเป็นผู้ส่งจ่ายเช็คพิพาทและมูลคดีตามเช็คพิพาทคดีนี้โจทก์ได้นำไปฟ้องจำเลยที่ 1 ให้ ชดใช้เงินตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 2279/2537 และหมายเลขดำที่ 2675/2538 ของศาลจังหวัด สมุทรปราการ โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลจังหวัด สมุทรปราการได้พิพากษตามยอมแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2539 และวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 ปัญหาต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายมีว่า สิทธินาคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปแล้ว หรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลจังหวัดสมุทรปราการ เรียกให้จำเลยที่ 1 ใช้เงินตามเช็คพิพาท โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญา ประนีประนอมยอมความและศาลได้พิพากษาคดีตามยอมแล้ว ผลของการ ประนีประนอมยอมความดังกล่าวย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้สละนั้นระงับสิ้นไปและ ทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน ตามที่บัญญัติไว้ใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 โจทก์คงมีสิทธิเรียกให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่ตน ตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลยที่ 1 จะไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ประนีประนอมยอมความนั้น โจทก์ก็ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบในมูลหนี้ตามเช็ค พิพาทได้อีก ดังนั้น หนี้ที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้นจึงเป็นอันระงับสิ้นผลผูกพัน ไปก่อนที่ศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด อันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของโจทก์ในการนำคดีมาฟ้องย่อมระงับตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 แม้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ ดังกล่าวข้อ 6 และข้อ 5 ระบุเป็นช้อยกเว้นไว้ว่าการยอมความในคดีแพ่งไม่ถือว่าเป็นการยอม ความในคดีอาญาก็ตามข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวมาแล้ว โดยขัดแย้งจึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 และข้อตกลง ดังกล่าวสามารถแยกออกต่างหากจากข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ 1 ได้ จึงหา ทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งดังกล่าวตกเป็นโมฆะทั้งหมด"เมื่อสิทธิ นาคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป จึงให้จำหน่ายคดีทั้งสองสำนวนเสียจากสารบบความ

องค์คณะ

ธรรมนูญ โชคชัยพิทักษ์ · วิชัย ชื่นชมพูนุท · สุรศักดิ์ กาญจนวิทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/568/2528>